

in totius monasterii usum convertere »¹: quoad vero modum instaurandae vitae communis, attendant ad normas, quas tradit Benedictus XIV *de Syn. libro 13. c. 12.*

321. Nulla puella sive ad habitum sive ad votorum emissionem assumatur, nisi antea Episcopus per se, vel per Vicarium suum generalem, vel per alium ab eo deputatum, illius voluntatem diligenter exploraverit².

CAPUT XVI.

De Institutis Votorum simplicium.

322. Ne in Ecclesia Dei, sub specie maioris boni vel praesentis necessitatis, aliquid periculi vel incommodi suboriatur, iuxta mentem Concilii Tridentini, nulla nova religiosa Congregatio, sive virorum sive mulierum, in nostris Provinciis, absque Ordinarii licentia et expresso consensu, ac nisi omnibus mature perpensis, propter evidentem animarum utilitatem, instituatur. Quo in casu Ordinarius curet totis viribus, ut nova Congregatio nihil in suis legibus admittat, nihilque ad praxim deducat, quod a legibus, monitis ac mente Sanctae Sedis quomodolibet declinet. Quare prae oculis habeantur Constitutiones a Sancta Sede probatae et decreta ac animadversiones S. C. Episcoporum et Regularium, quae habentur in « Collectanea » eiusdem S. Congregationis, Meminerint tandem Ordinarii, postquam sua in Dioecesi Institutum aliquod approbaverint, illud nunquam, sive a se sive ab alio, ordinaria auctoritate posse supprimi, quatenus scilicet id speciem aliquam alienationis praeserferat, et ideo Apostolicum beneplacitum requirat³.

¹ Lucidi, *ibid.* n. 125.

² Conc. Trident. sess. 25, cap. 17 de regular.

³ S. C. EE. et RR. in Montis-Pessulan. Missionarior. etc.

323. Prohibemus igitur vota quae, inscio aut non approbante Episcopo, edantur a quibuscumque fidelibus, tamquam membris alicuius Congregationis votorum simplicium¹; salvis tamen privilegiis a Sancta Sede alicui Instituto concessis. Scitum vero sit, vota « simplicia », quae in Institutis huius generis, etiam ab Apostolica Sede approbatis, sive « ad tempus » sive « in perpetuum » nuncupantur, semper fore et manere « simplicia » ac nunquam solemniter esse evasura. Attamen, cum haec vota non sint private simplicia, dispensari nequeunt ab illis, qui generalem licentiam obtinuerunt dispensandi a votis reservatis.

324. Cum in Congregationibus, in pluribus dioecibus propagatis, quarum Constitutiones nondum subiectae fuerunt examini, correctioni et approbationi Sanctae Sedis, passim nonnulla bona fide peragantur, quae a legibus et mente ipsius Sanctae Sedis aliena existunt, volumus ut, servatis de iure servandis, Congregationes huiusmodi, quae iudicio Episcoporum in bonam spem Ecclesiae crescunt, statuta sua Sedis Apostolicae iudicio subiciant et approbationem implorent². Immutatio Constitutionum, semel approbatarum a Sancta Sede, fieri nequit, etiam quoad minimam variationem, absque licentia S. Congregationis³. Circa vero Instituta illa, quae dioecesis fines, in qua primitus fundata sunt, non excedunt, immutatio Constitutionum ad Ordinarium loci illius pleno iure pertinet; quatenus autem in alias etiam Dioeceses diffusa reperiantur, tunc immutationes, vel minimae, Constitutionum, Apostolicae Sedi erunt reser-

¹ Cfr. Conc. Prov. Burdigal. an. 1850, tit. 6, cap. 6.

² Cfr. Conc. Prov. Avenion. an. 1849, tit. 7, cap. 2.

³ Cfr. Bizzarri « Method. » (in Collectan.) § XVII, 19, et « Noviss. Animadv. » pro Institutis Votorum simpl.

vatae. Quoad « Directoria » autem, prae oculis habeantur quae supra, articulo 309, dicta sunt; et in casibus difficilioribus exquiratur mens Sacrae Congregationis.

325. Pro translatione domus principis, in qua residere debent habitualiter tum Superiorissa Generalis, tum caetera alia membra Consilii generalis, pro erectione et divisione Provinciaram, pro erigendis domibus Novitiatus, recurrendum erit ad Sacram Congregationem. Absque autem expresso consensu Ordinarii loci, nulla domus erigi poterit ¹.

326. Iurisdictionem Ordinariorum, super omnes et singulas domus Institutorum votorum simplicium, religiose ac fideliter agnoscant Superiores et inferiores eorumdem Institutorum, eisque subiaceant, intra limites statutos a Sacris Canonibus, Constitutionibus Apostolicis et Instituti, omnimoda reverentia ac filiali dilectione. Ordinarii autem meminerint huiusmodi auctoritatem ita intelligendam esse, ut iis, quae generale totius Instituti regimen respiciunt, sese nequeant immiscere, etiamsi primaria Instituti domus, vulgo *Casa madre*, in sua dioecesi reperiatur ².

327. Non solet generatim Apostolica Sedes approbare, ut quis Episcopus, sive per se, sive per Delegatum, munus gerat Superioris Generalis alicuius Instituti votorum simplicium, ne iurisdicctio aliorum Episcoporum, in quorum dioecesibus eiusmodi Instituti domus existunt, laedatur, quae iurisdicctio atque auctoritas Ordinariorum semper salva remanere debet, ad normam sacrorum Canonum et Constitutionum Apostolicarum et Instituti; et hac de causa ex Constitutionibus, quae eius

¹ Cf. Bizzarri op. et loc. cit. VIII. 9; § IX. 7.

² Cf. Declar. Gregorii XVI ad Card. Pedicini in causa Parisiensi, 16 Iun. 1842, ap. Lucidi, de Vis. SS. Lim. cap. 5. n. 436.

examinii subiiciuntur, expungenda praecipit quae huiusmodi Superioritatem respiciunt. Pertinet vero ad Ordinarios, tamquam Sedis Apostolicae delegatos, praesidere Capitulis Generalibus pro electione Moderatricis Generalis huius generis Sororum, quae suis in Dioecesibus celebrabuntur; subscribere Relationes earumdem status, ad S. Congregationem Episcoporum et Regularium quoque triennio mittendas; et omnes eos actus iure ordinario peragere, qui forum externum respiciunt, e. g. delinquentes extra domum religiosam punire ad tramites iuris; visitationem pastorem domorum explorare, in iis quae spectant catholicam fidem, divinum cultum, sacrorum Canonum et Decretorum sacrarum Congregationum observantiam.

328. Postulantes exhibere debent testimonium Baptismi, Confirmationis et bonorum morum. Episcopus seu Ordinarius loci, in quo habetur Novitiatus, explorare debet voluntatem novitiarum, ante ingressum et ante professionem, iuxta praescriptionem Concilii Tridentini ¹. Dos proportionata ad gradum Chorarum et ad illum Conversarum aequalis esse debet pro omnibus postulantis eiusdem Instituti, et quidem moderata, ad vitandas frequentes dispensationes; eaque condonari non potest, sive ex toto sive ex parte, absque licentia Sanctae Sedis ². Quae dos honesto, tuto ac frugifero investimento stabiliatur, quin alium in quemcumque usum impendi liceat, absque Apostolicae Sedis beneplacito; haec vero ex integro restituenda erit, tam iis, quae sponte ab Instituto recesserint, quam his, quae ab eodem dimittentur, salvis fructibus etiam

¹ Sess. 25. cap. 17 de regular.

² Cfr. Decret. et Animadv. passim.

tum decursis, qui in favorem Instituti cedere debent¹.

329. Quoad locum Novitiatu, serventur praescriptiones Clementis VIII, ideoque locus huiusmodi ab ea parte domus, seu Collegii, in qua degunt professae, segregatus sit atque distinctus: hortus sit pariter segregatus, quantum fieri poterit. Loci autem novitiatu aditus nemini sive alienae sive propriae domus pateat, praeterquam Magistrae eiusque sociae, ac Superiorissae, quae tamen non sola, sed cum socia, ingredi debet. Clavis autem Novitiatu apud Magistram semper servetur, illique soli liceat, ex gravi tantum causa ingressum illuc alienis permittere². Novitiae, durante toto tempore Novitiatu, non possunt in alias domus, extra domum Novitiatu, mitti; neque occupari possunt in variis Instituti officiis et piis operibus, sed unice in rebus ad Novitiatum pertinentibus, sub directione Magistrae Novitiarum eiusque sociae, se exercere debent³. Magistra Novitiarum ab iis omnibus officiis oneribusque vacationem habeat, quae Novitiarum curam et regimen impedire valeant⁴.

330. Dispensatio super votis, sive perpetuis, sive ad tempus, ad Apostolicam Sedem spectat⁵, si agatur de Congregationibus ab eadem Sancta Sede approbatis; secus, standum est decreto S. Officii diei 2 Aug. 1876⁶. Pro dimittenda ab Instituto Sorore professa votorum perpetuorum, praeter gravia crimina et incorrigibilitatem, requiritur licentia Sanctae Sedis, salvis tamen specialibus

¹ Decret. et Animadv. passim.

² Cfr. « Noviss. Animadv. » pro Inst. Vot. simpl.

³ Decret. et Animadv. passim.

⁴ Ibid.

⁵ Const. *Convocatis* Benedicti XIV, 25 Novemb. 1749.

⁶ V. Appen. n. XXXIX.

indultis; idque dicendum erit etiam de professis ad tempus, si ad exitum tempus emissae professionis non pervenerint, scilicet si dimissio locum habeat durante professione temporanea. Antequam obtineatur licentia Sanctae Sedis, nulla Superiorissa audeat Sororem indignam de facto dimittere; quod si casus urgeat, ob periculum magni scandali etc., nihil faciat absque expressa licentia Ordinarii¹.

331. Votum obedientiae per se primo et principaliter fit Romano Pontifici, a quo pendet omnis potestas Religiosarum Familiarum et Institutorum seu Congregationum ecclesiasticarum. Item ex vi voti obedientiae tenentur Superiores et subditi eorundem Institutorum obedire S. C. Episcoporum et Regularium, quae instituta fuit a Sixto V in supremum tribunal omnium Regularium: et idipsum respective dicendum est de aliis sacris Congregationibus, praesertim de Propaganda Fide et pro Negotiis Ecclesiasticis Extraordinariis, quando aliquid alumnis Institutorum Regularium praecipunt. Tenentur insuper, ex vi eiusdem voti obedientiae, obedire Moderatoribus seu Moderatricibus Generalibus, Provincialibus et localibus propriae Congregationis, intra limites statutos a sacris Canonibus et Constitutionibus proprii Instituti. Tenentur tandem obedire, in vim ecclesiasticae iurisdictionis, Ordinariis locorum, tenore sacerorum Canonum et Constitutionum Apostolicarum.

332. Votum igitur et virtus obedientiae fideliter ab omnibus sodalibus servetur, et deficientes ex hoc capite fortiter et suaviter corrigantur et opportune puniantur; qui vero graviter et incorrigibiliter contra obedientiam peccare non timent, praesertim cum scandalo

¹ Cfr. « Animadv. Noviss. » pro Inst. Vot. simpl.

consodalium, dimittantur ab Instituto, servatis servandis. Nam omnes memores sint oportet antemurale castitatis et paupertatis, magna ex parte, consistere in fideli redditione voti obedientiae, facta Deo in persona Superiorum. Unde in voto obedientiae nobilissimum et primum votorum emissorum indesinenter considerent, iuxta illud Ioannis XXII: « Magna quidem paupertas, sed maior integritas; bonum est obedientia maximum, si custodiatur illaesa »¹.

333. Professae in Institutis votorum simplicium dominium radicale, ut aiunt, suorum bonorum retinere poterunt; sed eis omnino interdicta est eorum administratio, et reddituum erogatio atque usus, donec in Instituto permanserint. Debent propterea ante professionem cedere, vel etiam private, administrationem et usum, quibus eis placuerit, ac etiam proprio Instituto, si ita pro suo libito existimaverint. Haec vero cessio vim amplius non habebit in casu egressus ab Instituto, quin immo apponi poterit conditio, ut sit quandocumque revocabilis, etiamsi in Instituto permanserint; sed professae, durantibus votis, hoc iure revocandi in conscientia minime uti poterunt, nisi accedente Apostolicae Sedis placito. Quod etiam dicendum est de bonis, quae post professionem titulo haereditario eis obvenerint. Poterunt tamen de dominio, sive per testamentum, sive de licentia tamen Moderatricis Generalis, per actus inter vivos, disponere; nec eis vetitum est ea proprietatis acta peragere, de licentia eiusdem Moderatricis generalis, quae a legibus praescribuntur².

334. Ut Sorores, quae Deo sunt mancipatae, ab omni, in quantum fieri possit, mundano consortio vivant

¹ Ioann. XXII. Extrav. tit. 14. cap. 1. *Quorundam exigit*.

² S. C. EE. et RR. « Animadv. » passim.

separatae, proprius Episcopus iure meritoque poterit eisdem Clausurae legem iniungere. Ad eliminandos porro et praecavendos omnes abusus, iubemus eas, tum Clausuram « passivam » exacte custodire, ita ut, viris in institutionem educandarum penitus interdictis, neminem, citra praescriptionem, Constitutionem vel Ordinarii licentiam, Clastrum suae domus ingredi, vel in ea immorari permittant; cum Clausuram « activam » observare, strictim legem Socii custodiendo: et proinde nunquam alicui Sorori liceat solam, seu absque Socia, e domo exire, solam itinera conficere, solam in residentia permanere, solam regere scholam separatam. Satagent igitur locorum Ordinarii, ne, sive intra Dioecesim in qua ipsae resident, sive extra, sine eorum licentia, sub datis conditionibus, ac gratis et in scriptis tradenda, eleemosynas quaeritent. Numquam vero id permittatur iunioribus: et caveatur, ne post solis occasum extra domum maneant: et, ubi fieri poterit, apud Sorores suae vel alterius Congregationis pernocent¹.

335. Sedulo student Sorores, ad Constitutionum suarum tramites, rerum temporalium administrationem, ea, quae decet Paupertatis votum, observantia, in proprii Instituti bonum procurare. Et meminerint circa hoc, obligationem esse Moderatricis Generalis relationem transmittendi, quolibet triennio, ab Ordinario domus principis subscriptam, ad Sacram Congregationem, a qua pendent, super statu temporalis administrationis Instituti, personarum, domorum, observantiae et Novitiatus. Quo autem diligentius omnis abusus et arbitrii occasio removeatur, constituenda erit arca, tribus diversis clavibus munita, quarum prima penes Moderatricem Gene-

¹ Concil. Baltimoren. III. an. 1884, n. 94, 95; S. C. EE. et RR. decr. *Singulari*, 27 Martii 1896. V. Appen. n. LXXXIX.

ralem, altera penes Oeconomam Generalem, tertia penes primam inter Consilarias Generales, continuo asserventur. In hac vero, pecunia communis universo Instituto, a Moderatrice Generali cum suis Consiliariis administranda, ac tituli omnes frugiferi, ad eandem administrationem pertinentes, custodiantur; quae singula, distinctis capitibus adnotentur per manus ipsius Oeconomae, in libro, ad hunc effectum in eadem arca asservato, cum die, mense et anno; nec quidquam, pari methodo servata, inde extrahere liceat, nisi tribus praefatis Officialibus una simul adstantibus ac adnotationem subscribentibus.

336. Meminerint Moderatores seu Moderatrices Sororum, ad alienationem immobilium rerumque pretiosarum non exigui valoris, locationes et conductiones ultra triennium ineundas, hypothecas imponendas, emphytheuses paciscendas, requiri apostolicum beneplacitum¹.

337. Quoad alia, quae vitam ac regimen tum Monialium tum huiusmodi Institutorum respiciunt, Ordinarii sedulo attendant ad leges seu Constitutiones singularium Congregationum ac praesertim ad normas generales Sanctae Sedis, quae facile dignosci possunt per *Collectaneam S. C. Episcoporum et Regularium* et *Collectaneam S. C. de Propaganda Fide*². Denique plurima quae de Monialibus dicta sunt, applicari possunt et debent Sororibus votorum simplicium, praesertim quae leguntur in art. 309, 316, 317, 320, 321.

¹ Extravag. Com. cap. unic. *de rebus Eccl. non alienandis*.

² Utilissimum insuper erit opus cl. Lucidi *de Visit. SS. Lininum*, et Bucceroni tom. IX, *Suppl. ad op. Ferraris*, ed. 1899.

TITULUS IV.

DE CULTU DIVINO

CAPUT I.

De sacrosancto Missae sacrificio.

338. « Quanta cura adhibenda sit, ut sacrosanctum Missae sacrificium omni religionis cultu ac veneratione celebretur, quivis facile existimare poterit, qui cogitarit, maledictum in Sacris Litteris eum vocari, qui facit opus Dei negligenter. Quod si necessario fatemur, nullum aliud opus adeo sanctum ac divinum a Christifidelibus tractari posse, quam hoc ipsum tremendum mysterium, quo vivifica illa hostia, qua Deo Patri reconciliati sumus, in altari per sacerdotes quotidie immolatur; satis etiam apparet, omnem operam, et diligentiam in eo ponendam esse, ut quanta maxima fieri potest interiori cordis munditia et puritate, atque exteriori devotionis ac pietatis specie peragatur »¹.

339. Igitur « qui Christo ministrat, S. Ambrosii monitis edoctus, ... oportet primo carere variarum illecebris voluptatum, vitare internum corporis animique languorem, ut corpus et sanguinem Christi ministret. Neque enim potest quisquam peccatis suis aeger, minimeque sanus, immortalium sanitatum remedia mini-

¹ Conc. Trid. sess. 22. de observ. et evit. in celebrat. Missae.